

Өлмөз шаиримиз Самөд Вургунун «Балачалар үчүн бөжүк өдөбијјат» жарадычылыгы бу күн дө эзэмөтлө сөслөңнр, шаир вө јазычыларымыз балаларымыз үчүн марагы, јүксөк кејфјјәтлн, узун өмүрлү әсерләр јаратмаға сөсләјр. Вөс бу күн республикамызда ушаг өдөбијјаты сәһәсиндө вөзјјәг нечөдир? Мүхөбримыз бу вө дикер мәсәләләрлө өләгәдәр Азәрбајчан Јазычылар Вирлјјинин ушаг өдөбијјаты шурасынын сөдри, шаир Тоғи МАӘМУДЛА мүсәһибә кечириб.

— Јахшы олар ки, өввөлчө ушаг өдөбијјаты сәһәсиндө олан үғурлардан данышасымыз.

— Әввөлә ону гејд едим ки, аз-чөх олан үғурларымыз көг габағындадыр. Мөн әсасән нөгсанлар һагда сөз ачмаг истәјирәм.

— Бујурун.

— Ушаг өдөбијјатында бир дургунлуг һөкм сүрүр. Арасыра марагы китаблар чап олунур. Ләкин буңлар азлыг төшкил едир. Һәлә дө балаларымызын күндөң-күнә артан төләбатыны өдөјән, естетик зөвгүнү охшајан јүксөк кејфјјәтлн әсерләр јох дәрәчәсиндөдир.

«Көјөрчин» журналы мөктәбиләр арасында өң јахшы рәсм үчүн мүсәбиғә елан етмишид. Онлара һөдијјә вермөк үчүн китаблар алмаг истәдди. Мағазалары көздиң. Тәссүф ки, һөдијјә вермөјө ләјиг китаб тапа билмәдик. Бу, тәссүф һисси доғурур.

Бу күңләрдө Москвадан гајытмышан Орда ушаг өдөбијјаты ассоснасијасынын тәсис конфрансы кечирилди. Әлбөттө, бу ассоснасијанын јарадычмасы индики дөвр үчүн әһәмийәтлн дидир. Ләкин мүһабисә «коммерсија» илә «јарадычылыг» сөвлөрн үстүндө олду. Нөтичәдө төшкилләтә букунчө дөврә үғун олараг, коммер-

Балачалар үчүн бөжүк өдөбијјат уғрунда

сија јарадычылыг ассоснасијасы ады верилди. Чүнки бөјр ассоснасија ән чөх коммерсија јолу илә фајдалы. марагы ишләр көрмөлидир. Китаблар да чап етмөк, ајрыча журнал да бурхмаг мүмкүндүр. Вөс бизим республикада нечө олмалыдыр? Бу суала бирдөн-бирө чаваб вермөјө чөтинлик чөкирәм. Арзумуз будур ки, биздө дө Азәрбајчан ушаг өдөбијјаты ассоснасијасы јарадылсын. Елә етмөк лазымдыр ки, бу төшкилат ушаг өдөбијјатынын чичөкнөмөсинә, инкишафына хидмөт етсин.

Гејд етмөлијөм ки, үч илә јахындыр ки, ушаг өдөбијјаты илә өләгәдәр неч бир марагы төдбир кечирилмөјиб. Һәр ил бир республикада Умумиттиғаф ушаг китабы һәфтәси кечирилди. Нә сәбәбөсө бу марагы иш дајандырылыб. Ушаг өдөбијјаты илә өләгәдәр мүшавирәләр, дискусијалар да јох дәрәчәсиндөдир. Биз Азәрбајчанда да ушаг өдөбијјаты күңлөрн кечирирдик. Бу, көзөл бир өңәнәјө чеврилди. Әфсус ки, бу мүһүм вө әһәмийәтлн иш дө јарымчыг галды.

— Сиз узун илләрди ки, балачаларын севим л и с и олан «Көјөрчин» журналынын редакторусунуз. Ону да гејд етмөк јеринә дүшөр ки, сөң иллөрдө бу журналы кејфјјәти хөјли јүксөдмиш, чак етдији шөрләр, һөкәјәләр балачалар тәрәфиндән рәғбәтлө гаршыланмышдыр. Дејин көрөк, журналы һазырлајанларын гаршысына һаисә чөтинликләр чыхыр? Журналы көлөчөк планлары нөдөн ибарәтдир?

— «Көјөрчин» журналы мәним үчүн әзиздир. Отуз илди ки, бу журналда ишләјирәм. Онун гајгыларыјла јашајырам. Һәмишә нараһат олдуғу, дүшүндүјүм, тәзөлөмөјө чалышдығым, өлванлыгына, марагы олмасына фикир вердијим бу журнал мәнәвијјатымызын бир һиссәсинә чеврилиб. Коллективимиз чалышыр ки, бу журналы республикамызда һәр бир ушаг ала билсин. Даһа доғрусу, журнал балача достларымызын мәнәви гидасына чеврилсин. Журналы һазырлајаркөн төр би ј ө н и, өдөбијјаты, мусигини вә рәссамлыгы әсас көтүрүрүк. Буңлар балача достларымыз үчүн мөһкөм ганад олмалыдыр. Тәссүф ки, һәлә дө

журналымыза абунә јазылышы јахшы кетмир. Ибтидан синиф мүәллимлөрн нөдәнсө бу ишдө јахаларыны канара чөкнөбләр. Һалбуки, онлар абунә ишиндө тәшәббүскар олмалыдырлар. 1992-чи илдө биз синиф мүәллимлөрн үчүн хүсуси сәһифә ајырмаг фикриндөјин. Онларын мөктубларыны дәрч өдөчөјик. Јени илдөн «Көјөрчин»ни үңван кушасыни ачагағыг. Бурда достлуг етмөк истәјөн ушагларын мөктубларыны, ејни заманда онларын үнванларыны верөчөјик. Бир сөвлө, журналымызын даһа өлван, даһа марагы олмасына чалышагағыг.

— Охучулар сиз «Көпәкөк көзөллиңи», «Јерә дағылан мунчуглар», «Кечө гапы дөјүлүр», «Дөнизә јагыш јағыр» вә с. китабларын, Ч. Чабарлы адына Көңчө Драм Театрында тамашаја гојулмуш «Онучулар» вә с. әсәрлөрн мүәллифи кими таңырырлар. Билди ки, 20-дөн артыг һөкәјә вә шөрлөр мөчмүсннин мүәллифисиниз. Јахшы олар ки, бир нечө көлмө дө өз јарадычылыгыныз һагда данышасыныз.

— Әзүм һагда данышмаға чөтинлик чөкирәм. Сөзүн дүзү, өзүмү охучуларә һөмишә борчул һесаб едирәм. Јөкәнә төсәллим будур ки, онунчу синиф шакирдлөрннә һәср етдијим «Јерә дағылан мунчуглар» повестин ушагларын хошуна көлиб. Бу мөзү јенә дө мөнн өзүнә чөлб едир. Одур ки, «Гаранлыгда рәнк-бөрөңк ишыглар» ады јени повест үзәриндө ишләјирәм. Һөмин повестин гөһрәманлары мөктәбиләр вә мүәллимләрди. Бурда мөктәбләрдө олан үғурлу чөһөтләрлө јанашы, нөгсанлары да ачыгашкар көстәрмөк фикриндөјәм.

Һәмишә олдуғу кими, јенә дө төбиәт мөвзусу диггөт мәркөзимдөдир. Һөмин мөвзуда кичик һөкәјөлөр, новеллалар јазмаг фикриндөјәм. Сағлыг олсун.

— Ешитдијимизә көрә бу күңләрдө 60 јашыныз тамам олур. Фүрәтдөн истифәдө едиб, гөзетимизни охучусу олан көңчләримиз адындан сиз төбрик едир, јени јарадычылыг үғурлары арзулајырыг!

— Сағ олун.

Сөһбөти јазды:

А. ӘЛИӨҒЛУ.